

Dosarul nr. 2ra-370/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Muruianu și E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Ganța Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Feodora Ganța împotriva lui Ion Ganța cu privire la constatarea proprietății comune în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie, atribuirea întregului bun imobil, obligarea achitării unei sulte, evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Feodora Ganța, reprezentată de către avocatul Valeriu Bargan și apelul declarat de către Ganța Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan, casată parțial hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă:

Feodora Ganța a depus cerere de chemare în judecată la 18 octombrie 2016 împotriva lui Ion Ganța cu privire la constatarea proprietății comune în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie, atribuirea întregului bun imobil, obligarea achitării unei sulte, evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanta în motivarea pretențiilor a indicat că la 1 ianuarie 1976 a înregistrat căsătoria cu Ion Ganța, care a fost desfăcută prin hotărârea din 22 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, iar în acest sens, la 28 ianuarie 2014, Oficiul stării civile sect. Centru, mun. Chișinău a eliberat certificatul de divorț cu nr. 36.

A precizat Feodora Ganța că mai mult de 10 ani, a plecat peste hotarele țării, în Israel, mai apoi în Italia, unde locuiește și muncește, atât în bază de contract de muncă, cât și fără contract.

S-a specificat că în perioada de muncă în străinătate, a acumulat surse bănești pentru procurarea apartamentului nr. 127 situat pe str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău.

Reclamanta a menționat că o parte din sursele financiare acumulate, le-a expediat oficial în adresa lui Ion Ganța, o altă parte le-a adus personal în țară, iar o parte de bani necesară pentru cumpărarea apartamentului, le-a împrumutat de la prieteni, pe care i-a restituit ulterior, până în anul 2013.

A solicitat Feodora Ganța:

- constatarea dreptului de proprietate comună în devălmășie al Feodorei Ganța și al lui Ion Ganța asupra apartamentului nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130;

- partajarea apartamentului nr.127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130, atribuindu-i 2/3 cotă-parte din apartament Feodorei Ganța și 1/3 cotă-parte din apartament lui Ion Ganța;

- atribuirea apartamentului nr. 127 din str. Gohberg nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130 în întregime Feodorei Ganța;

- obligarea Feodorei Ganța să-i achite lui Ion Ganța o sultă în mărimea costului de piață a 1/3 cotă-parte din apartamentul nr.127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130, ce constituie suma de 263 300 de lei sau 17 582,33 de euro;

- evacuarea lui Ion Ganța din apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130;

- încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Feodora Ganța.

S-a partajat bunul proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Feodora Ganța și Ion Ganța și anume: apartamentul nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, cu numărul cadastral 0131124423.01.130, cu suprafața totală de 88,0 m compus din două camere pe două cote-părți egale.

S-a dispus atribuirea Feodorei Ganța ½ cotă-parte din apartamentul nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, cu numărul cadastral 0131124423.01.130, ce constituie 354 450 de lei.

S-a dispus atribuirea lui Ion Ganța ½ cotă-parte din apartamentul nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, cu numărul cadastral 0131124423.01.130, ce constituie 354 450 de lei.

S-a respins cererea Feodorei Ganța împotriva lui Ion Ganța cu privire la atribuirea în întregime a apartamentului nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2 Feodorei Ganța, încasarea costului a 1/3 cotă-parte din apartamentul nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, cât și evacuarea lui Ion Ganța din apartamentul nr. 127 din mun. Chișinău, or. Codru, str. Gohberg, nr. 2, ca fiind neîntemeiată.

S-a dispus încasarea din contul Feodorei Ganta, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 539 de lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Ion Ganța, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10 635 de lei (f.d. 112, 118-122).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a considerat că probele anexate la dosar nu justifică pretențiile invocate în acțiune.

Manifestînd dezacord față de hotărârea primei instanțe, Ion Ganța reprezentat de avocatul Nicolae Leșan, la 31 mai 2018 a contestat-o cu apel, solicitînd casarea hotărârii contestate, în partea încasării taxei de stat din contul lui Ion Ganța, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care aceste pretenții să fie respinse.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Feodora Ganța, reprezentată de către avocatul Valeriu Borgan, la 12 iunie 2018 a contestat-o cu apel, solicitînd casarea parțială a hotărârii din 15 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Feodora Ganța, reprezentată de către avocatul Valeriu Bargan și apelul declarat de către Gonța Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan, casată parțial hotărârea din 15 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii pretențiilor, fiind emisă o nouă hotărâre, dpă cum urmează:

S-a dispus partajează apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130, atribuindu-i Feodorei Ganța 2/3 cotă-parte din apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130 și lui Ion Ganța 1/3 cotă-parte din apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130.

S-a dispus atribuirea Feodorei Ganța în întregime apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130.

A fost obligată Feodora Ganța să-i achite lui Ion Ganța o sultă egală cu costul de piață a 1/3 cotă-parte din apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130, ce constituie 236 300 de lei sau 17 582,33 de euro.

S-a dispus evacuarea lui Ion Ganța din apartamentul nr. 127 din str. Gohberg, nr. 2, or. Codru, mun. Chișinău, nr. cadastral (nou) 0131124423.01.130.

S-a dispus încasarea din contul lui Ion Ganța, în beneficiul Feodorei Ganța cheltuielile de judecată constituite din suma de 7 094 de lei – cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii în instanța de fond și suma de 2 654 de lei – cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută (f.d. 189, 191-204).

Pentru a decide astfel, instanța de apel concluzionat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele pricinii, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție parțial incorectă.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, Ganța Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan, fiind împuternicit prin mandatul nr. 0976846 din 21 februarie 2017 (f.d. 61), la 28 decembrie 2018, a contestat-o cu recurs solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Totodată, recurentul a specificat că din înscrisurile anexate la recurs se înțelege indubitabil, că în perioada menționată recurentul Ganța Ion, beneficiind de vize de lucru a fost plecat peste hotarele țării (Polonia și Italia), contribuind astfel esențial la bugetul familiei. Recurentul și intimata din banii comuni au cumpărat și bunuri imobile în or. Călărași, unul dintre care a fost donat fiicei comune – Zgîrcu Olga Ion.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2018, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 205), însă la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 30 ianuarie 2019, însă pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, parag. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Miessen*, *ibidem*, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Gața Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentului Gața Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurenteii nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecătii nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, *ibidem*, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită

mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Gața Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Gața Ion, reprezentat de către avocatul Nicolae Leșan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu